

Najmanjši človek na svetu

Zarko Petan

Zares ni bi mogel z gotovostjo ugotoviti, pa četudi še tako intenzivno obujam v spominu dogodke zadnjih tednov, kdaj sem prvič posumil, da se z menoj dogaja nekaj nenavadnega. Mogoče je to bilo v prodajalni obutve. Zahteval sem od prodajalke, čedne plavolaske z velikimi, igrivimi očmi, naj mi pokaže nekaj parov rjavih čevljev z gumijastimi podplati, primernimi za brozgo. Vprašala me je za številko noge. »Triinštirideset,« sem odgovoril, kakor se spominjam, dokaj glasno, »Koliko?« je še enkrat vprašala. Mimo mene ni bilo v prodajalni žive duše. Torej, me je morala slišati. Ponovila je vprašanje samo zato, ker mi ni verjela. Menda se nekateri moški sramujejo, če imajo majhne noge. Menijo, da so velike noge, tako kot velik nos, dokaz moškosti, zato se vselej zlažejo za eno ali celo dve številki, kadar kupujejo čevlje, zlasti, če je prodajalka mlada ženska in še čedna povrhu. Izkazalo se je, da je bilo njeno vprašanje, še bolj pa preblisk nevere v njenih velikih, igrivih očeh, upravičen. Namreč, čevlji, ki mi jih je prinesla, so mi bili preveliki najmanj za poldrugo številko, če ne kar za celi dve. Ko sem jih obul in napravil nekaj korakov po prodajalni, sem jih moral držati na nogi z napetimi prsti, sicer bi se mi pri koračanju sezuvali. Očitno mi je hotela pomagati iz zadrege, ker mi je rekla, da so lahko številke čevljev različne, da so na primer, italijanske številke veliko manjše od naših. Nazadnje sem kupil za dve številki manjše čevlje. Takrat nisem temu dogodku pripisoval posebne pomembnosti, šele pozneje sem se spet spomnil nanj.

Najbolj se mi je vtisnilo v spomin srečanje s sošolcem, katerega nisem videl vrsto let. Takoj po maturi sva se razšla. Kot mi je pripovedoval, je živel od takrat v tujini in šele pred kratkim se je bil spet vrnil v domovino. Razumljivo je, da sva bila ponovnega snidenja oba od srca vesela. »No, postaral se ravno nisi,« mi je hudomušno dejal, ko sva si segla v roko. »V obraz si prav takšen kakor takrat, ko sva še trgala hlače v isti klopi. Ampak nekam zmanjšal si se.« Stopil je vštirc mene, da bi se pomerila. Njegova rama je bila za dobre tri prste višja od moje, čeprav sva bila v šoli natanko iste velikosti. »Morda pa

si ti medtem zrasel,« sem se pošalil, vendar mi je šel po teh besedah srh po telesu. Nanagloma sem se od njega poslovil in odšel.

Nekega dne sem z začudenjem opazil, da so mi vse obleke postale prevelike. Kar plaval sem v njih. S hlačami sprva še ni bilo tako hudo. Potegnil sem jih gor čez trebuh do polovice prs in krepko zategnil pas, da mi niso mogle zdrkniti dol. Toda s suknjičem se ni dalo prav nič ukreniti. Kmalu mi je opletal okrog nog kot suknja. Rokave sem moral vedno znova zavihati, a kljub temu so bili iz dneva v dan daljši.

Vsi ti čudni dogodki so se kupičili v moji podzavesti, dokler se niso izoblikovali v grozno misel, ki je nenadoma prodrla v mojo zavest: ZMANJSUJEM SE! In poslej me je ta misel nenehno preganjala kakor težka mora.

Sleherno jutro sem se odtihotapil iz spalnice v mojo delovno sobo, kjer sem se na skrivaj meril. Zareze nad podboju so bile čedalje niže. V enem samem mesecu sem se zmanjšal za več kot trideset centimetrov.

Najbolj presenetljivo pri tem pa je bilo to, da nihče, razen mene, sploh ni opazil, kaj se z menoj dogaja. Ali pa so vsi tako dobro hlinili ravnodušnost. Niti eden kolega v službi nikoli ni namignil na mojo nesrečo. Pogovarjali smo se, kot poprej, predvsem o vremenu, naračajoči draginji, mestnih čenčah in podobnih nepomembnih rečeh. Čez dva meseca sem ugotovil, da ne sežem več do pisalne mize. Pomagal sem si tako, da sem dal na stol drugega na drugega dva zveska Enciklopedije. V začetku tretjega meseca pa sem že sedel na treh zveskih.

Doma sem imel še večje težave. Zlasti zvečer, ko sva z ženo ležala drug zraven drugega v zakonski postelji. Prežal sem na vsako njeno besedo, vzdih ali kretnjo, da bi jo zasačil, kako se mi posmehuje. Toda vse je bilo zaman. Zdelo se mi je celo, da se mi žena predaja zdaj, ko sem postal pritlikovec, z dvakrat večjim užitkom kakor poprej. V divjih trenutkih ljubavnega sladostrastja me je dobesedno jemala vsega, kar me je bilo, vase.

Nazadnje sem šel k zdravniku, k specialistu za telesno pohabljenost. Povedal sem mu vse po vrsti, od prvih simptomov do neverjetnih posledic moje bolezni. Pozorno me je poslušal. Tu in tam me je kaj vprašal: o otroških boleznih, ki sem jih prebolel, o starših, o delu v službi... Potem me je temeljito preiskal. Na moje veliko presenečenje je dognal, da sem organsko, to je poudaril, organsko popolnoma zdrav. Predpisal mi je nedolžno pomirjevalno sredstvo ter mi svetoval, naj grem še k psihiatru. Tudi psihiater me je potolažil, da sem sicer preutrujen od dela — kdo pa ni? je rekel — malce nervozen in sploh psihično labilen, da pa je moja duševnost slej ko prej nenačeta.

Naj se sliši še tako neverjetno, je vendarle res, da sem se počasi sprijaznil s svojo usodo. Začel sem celo kovati načrte za prihodnost. Ure in ure sem

sanjal o tem, kako nastopam v velikanskem cirkusu. Ljudje plačujejo drage vstopnice samo zato, da bi videli mene, najmanjšega človeka na svetu. Kamorkoli pridem, povsod sem v središču pozornosti. V svojih sanjah sem nastopal na televiziji, časnikarji so me intervjuvali, dobival sem na tisoče pisem, v katerih so me ljudje najrazličnejših poklicev in starosti spraševali kako se mi je posrečilo ostati tako majhen v tem tako velikem svetu.

Fa sem res bil najmanjši človek na svetu? V nekem časopisu sem bral vest, da živi v Ameriki pritlikavec, ki meri v višino samo triinpetdeset centimetrov. Bil je, torej, sedem centimetrov manjši od mene. V dveh tednih sem ga dohitel. Meja petdesetih centimetrov, ki se mi je zdela še pred kratkim nedosegljiva, je bila zdaj samo še vprašanje treh, kvečjemu štirih dni.

Bil sem brez dvoma najmanjši človek na svetu. Meril sem komaj dobro ped. In zdaj? Če bi se moje manjšanje pri tej priči ustavilo, bi bilo vse v najboljšem redu. Toda krčil sem se kar naprej. Včeraj me je bilo samo še za povprečen mezinec. Danes sem postal smet. In jutri?

Ne vem, kako bi se to končalo? Kajti prejšnji petek popoldne, natanko ob pol petih, ko je vrvež na cestah najbolj gost, me je na poti iz službe domov pohodila neka ženska. Z visoko, dvanajstcentimetrsko peto mi je stopila na glavo in mi jo zdruzgala. Nemara tega sploh čutila ni, ker je odvihrala kar naprej, ne da bi se ozrla.

Kot zaslužnega državljana in uglednega javnega delavca, so me pokopali na državne stroške. Ob odprtem grobu je pevsko društvo Harfa zapelo dve v srce segajoči žalostinki. V imenu kolektiva in službe se je od mene poslovil tovariš direktor osebno. Med drugim je dejal, da sem bil velik človek, tako rekoč velikan, in da bo za menoj ostala v kolektivu ogromna vrzel, ki jo zlepa ne bo moč zapolniti.

Zavoljo teh pohvalnih besed sem se napihnil kot žoga. Razlezel sem se po vsej krsti, kot bi bil iz testa. Še pokrov bi bil dvignil, če ne bi bil tako dobro pribit z jeklenimi žebli.